

Sygn. akt II KK 302/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący)
SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)
SSN Michał Laskowski

Protokolant Anna Janczak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga,
w sprawie **S.Ł. i G.K.** skazanych z art. 258 § 1 k.k.,
art. 278 § 1 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 18 stycznia 2018 r.,
kasacji wniesionych przez obrońców skazanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 października 2016 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w [...] z dnia 16 września 2015 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok co do S.Ł. oraz
G.K. i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w [...] wyrokiem z dnia 16 września 2015 r., uznał za winne:

I. S. Ł. tego, że:

1. w [...], w okresie co najmniej od 21 marca 2011 r. do dnia 15 kwietnia 2011 r. wraz z G.K. oraz innymi osobami, których sprawa została wyłączona do odrębnego rozpoznania, brała udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu dokonanie kradzieży w mieszkaniach pokrzywdzonych, i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. skazał oskarżoną na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

2. w dniu 21 marca 2011 r. w [...], działając w zorganizowanej grupie przestępczej opisanej w punkcie 1. wyroku, wspólnie i w porozumieniu z G. K. oraz innymi osobami, co do których sprawa została wyłączona do odrębnego rozpoznania, weszła do mieszkania położonego przy ulicy S. 9, skąd zabrała w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 6200 zł na szkodę D. M. i na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 2 k.k. skazał oskarżoną na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności i 150 stawek dziennych grzywny (...),

4. w dniu 11 marca 2011 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z inną kobietą, co do której sprawa została wyłączona do odrębnego rozpoznania, weszła do mieszkania położonego przy ulicy O. 80, skąd zabrała w celu przywłaszczenia biżuterię wykonaną z metali szlachetnych o wartości nie mniejszej niż 11.200 zł na szkodę D.W., 7.350 zł – na szkodę 6.550 zł na szkodę A.K. oraz 7.350 zł – na szkodę P.W. i na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 2 k.k. skazał oskarżoną na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 180 stawek dziennych grzywny (...),

6. na podstawie art. 85 i 86 § 1 i 2 k.k. wymierzył S.Ł. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności i 200 stawek dziennych grzywny.

II. G. K. tego, że:

7. w [...], , w okresie co najmniej od marca 2011 r. do dnia 14 maja 2011 r. wraz z S. Ł. oraz innymi osobami, których sprawa została wyłączona do odrębnego rozpoznania, brała udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu dokonanie kradzieży w mieszkaniach pokrzywdzonych i na podstawie art. 258 § 1 k.k. skazał ją na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności,

w punktach 8 – 10 i 12 – 18 i 20 – 22 czynów wypełniających dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. przy działaniu wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami w zorganizowanej grupie przestępczej opisanej w pkt 7 i przyjmując, że czynów tych oskarżona dopuściła się w ciągu przestępstw,

na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i 33 § 2 k.k. wymierzył karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 400 stawek dziennych grzywny.

23. na podstawie art. 91 § 2 k.k. wymierzył oskarżonej karę łączną 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Następnie Sąd na podstawie art. 46 § 1 i 2 k.k. orzekł od oskarżonych na rzecz niektórych pokrzywdzonych obowiązek naprawienia szkody albo nawiązki (pkt 40 i 41 wyroku), zaliczył okres tymczasowego aresztowania na poczet kar pozbawienia wolności (pkt 42) i rozstrzygnął o kosztach sądowych (pkt 43 i 44 wyroku).

Obrońca S.Ł. zarzucił:

1) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść skarżonego wyroku, tj.: art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 424 § 1 pkt 1 i art. 424 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.k.:

a) poprzez dowolną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego polegającą na uznaniu za miarodajne i przekonujące zeznania pokrzywdzonej A. K. oraz uznaniu, że zabezpieczenie skradzionych przedmiotów w mieszkaniu G.K. oraz rozpoznanie oskarżonej przed salą rozpraw przez pokrzywdzoną są wystarczające i adekwatne dla przypisania winy oskarżonej S.Ł., podczas gdy pokrzywdzona rozpoznała oskarżoną dopiero wiele miesięcy po zdarzeniu, a w międzyczasie ukazał się artykuł w gazecie „F.” zawierający publikację wizerunku m.in. S.Ł. z dokładnym opisem *modus operandi* działalności przestępczej w/w oskarżonej, co deprecjonuje walor dowodowy okazania, jako jedyne dowodu obciążającego bezpośrednio S. Ł. (czyn z pkt 4),

b) poprzez dowolną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego polegającą na uznaniu depozycji A. P. za wiarygodne w zakresie opisu zdarzenia polegającego na kradzieży w [...] przy ul. S., podczas gdy A. P. zeznała na rozprawie, iż w kradzieży pod w/w adresem brała udział ona sama wraz z S., czyli G.K., co czyni depozycje świadka niekonsekwentne i niewiarygodne w tym zakresie (czyn z pkt 2),

c) zaniechanie nadania wystarczającego znaczenia w zakresie czynu z pkt 4 dostrzeżonym przez Sąd okolicznościom dotyczącym odstępów czasowych między poszczególnymi zdarzeniami a czynnościami okazania, a także pojawienia

się publikacji prasowej w gazecie „F.”, co osłabia moc dowodową rozpoznania oskarżonej przez pokrzywdzoną podczas czynności okazania przeprowadzonej ponad pół roku od zdarzenia, i po pojawieniu się w/w publikacji prasowej,

d) dowolną ocenę materiału dowodowego, brak wystarczającego w tym zakresie uzasadnienia przy przyjęciu, że S. Ł. brała udział w zorganizowanej grupie przestępczej w okresie od 21 marca 2011 r. do 15 kwietnia 2011 r. mającej na celu dokonywanie kradzieży mieszkaniowych, podczas gdy nie dokonywała w tym czasookresie żadnych przestępstw w ramach grupy (poza przypisanym jedynym zdarzeniem z 21 marca 2011 r.), a materiał dowodowy, zwłaszcza w postaci depozycji A. P. nie pozwala na przypisanie S.Ł. ani woli przynależności, ani tym bardziej żadnej aktywności w ramach zorganizowanej grupy przestępczej,

e) rażącą niewspółmierność (surowość) kar częściowych pozbawienia wolności orzeczonych wobec S.Ł. za czyny z pkt 2 i 4 w wymiarze znacznie przenoszącym dolną granicę ustawowego zagrożenia oraz kary łącznej, podczas gdy wartość skradzionego mienia nie była znaczna, bliskość czasowa i tożsamość rodzajowa oraz wysokość kary łącznej orzeczonej wobec współoskarżonej G.K. za niewspółmiernie większą ilość czynów, przemawiają za koniecznością orzeczenia kary pozbawienia wolności w niższym wymiarze, aniżeli dotychczas;

2) błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść rozstrzygnięcia, a polegający na przyjęciu, iż S. Ł. dopuściła się przypisanych jej czynów, podczas gdy właściwie oceniany materiał dowody zgromadzony w sprawie nie pozwala na przyjęcie tak kategorycznego wniosku, co skutkować winno uniewinnieniem oskarżonej od tych czynów, w tym od udziału w zorganizowanej grupie przestępczej.

Skarżący się wniósł o zmianę wyroku przez uniewinnienie oskarżonej od przypisanych czynów ewentualnie orzeczenie najniższych kar: jednostkowych i łącznej z warunkowym zwieszeniem jej wykonania albo uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca G.K. zarzucił:

1) w zakresie pkt 7 zaskarżonego wyroku:

a. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia - art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, a nie swobodną, ocenę materiału

dowodowego i oparcie swoich ustaleń w całości na zeznaniach A. P., co z kolei doprowadziło do obrazy prawa materialnego - art. 258 § 1 k.k. poprzez jego niezasadne zastosowanie w wyniku uznania, iż G. K. popełniła przestępstwo udziału w zorganizowanej grupie przestępczej;

2) w zakresie pkt 13 zaskarżonego wyroku:

a. obrazę prawa materialnego - art. 278 § 1 k.k. poprzez jego niezasadne zastosowanie w wyniku błędnego uznania, iż opisany w punkcie 13 wyroku czyn stanowi przestępstwo kradzieży pomimo, że wartość skradzionego mienia nie przekracza minimalnego wynagrodzenia za pracę, co z kolei doprowadziło do obrazy przepisów postępowania - art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w związku z tym, iż nastąpiło przedawnienie karalności - co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą opisaną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.;

3) w zakresie pkt 8-10, 12, 14-18 oraz 20-22:

a. błąd w ustaleniach faktycznych, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia, polegający na błędnym przyjęciu, iż oskarżona popełniła zarzucane jej czyny, działając w zorganizowanej grupie przestępczej;

a nadto także w zakresie pkt 23 oraz rozstrzygnięcia co do środków karnych:

b. rażąco niewspółmierność kary - poprzez orzeczenie za przestępstwa pozostające w ciągu kary rażąco surowej, co było wynikiem nieprawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych dotyczących okoliczności obciążających w stosunku do G.K., a mianowicie uznaniu, iż działała ona w ramach zorganizowanej grupy przestępczej.

Skarżący się wniósł o uniewinnienie oskarżonej od czynu z pkt 7 (udziału w zorganizowanej grupie przestępczej), o uchylenie wyroku co do pkt 13 i umorzenie postępowania, o wyeliminowanie z czynów z pkt 8 – 10, 12, 14 – 18 oraz 20 – 22 przepisu art. 65 § 1 k.k. oraz wymierzenie kary łagodniejszej i uchylenie rozstrzygnięć o środkach karnych.

Apelację wniósł także obrońca M. R.

Wyrokiem z dnia 19 października 2016 r., Sąd Apelacyjny w [...] zmienił zaskarżony wyrok co do G.K. w ten sposób, że przyjął, iż czyn oskarżonej w pkt 13, popełniony w dniu 8 kwietnia 2011 r., polegający na zaborze kwoty 400 zł, stanowi wykroczenie i w związku z tym uchylił to rozstrzygnięcie, a na podstawie art. 5 § 1

pkt 4 k.p.s.w. postępowanie za ten czyn umorzył i koszty postępowania w tym zakresie przejął na rachunek Skarbu Państwa, zaś orzeczoną w trybie art. 91 § 1 k.k. karę pozbawienia wolności złagodził do 3 lat i 5 miesięcy, po czym na podstawie art. 91 § 2 k.k. wymierzył nową karę łączną 3 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności, zaś co do S.Ł. utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

W kasacji obrońca S.Ł. zarzucił rażące naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to: art. 410 k.p.k. art. 4 k.p.k. art. 7 k.p.k. – wszystkie w zw. art. 433 § 1 i 2 k.p.k. art. 457 § 3 k.p.k.

1. poprzez powierzchowną, nierzetelną i niepełną kontrolę odwoławczą w zakresie postawionych Sądowi pierwszej instancji zarzutów dowolnej, a nie swobodnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego i błędu w ustaleniach faktycznych, a w szczególności przez:

– odniesienie się do wszystkich zarzutów obrońcy podniesionych w apelacji jedynie „przez łączne i sumaryczne odniesienie się do tych zarzutów, niezależnie od tego, przez którego z apelujących i w odniesieniu do którego z przypisanych przez sąd *a quo* czynów zarzut taki został podniesiony”, a zatem rozpoznanie „zbiorczo” wszystkich trzech apelacji wniesionych przez obrońców trzech różnych oskarżonych w sytuacji, gdy apelacje pozostałych obrońców dotyczyły, co prawda, w znacznej mierze również naruszenia przepisów postępowania związanych z zasadą swobodnej oceny dowodów, jednakże naruszenia podniesione przez obrońcę S.Ł. dotyczyły konkretnych sytuacji procesowych i ich dowolnej oceny mającej znaczenie dla przypisania konkretnych czynów tej konkretnej oskarżonej;

– całkowity brak odniesienia się do zarzutu apelacyjnego dotyczącego niezgodnego z logiką i doświadczeniem życiowym uznania przez Sąd pierwszej instancji, iż zeznania A. P. w zakresie, w jakim w zeznaniach złożonych na rozprawie w dniu 12.09.2013 r. nie wskazała ona na udział S.Ł. w kradzieży w [...] przy ul. S., stanowią jedynie nieznaczący dysonans w porównaniu do zeznań złożonych w postępowaniu przygotowawczym i pozwalają na przypisanie oskarżonej winy w zakresie czynu z pkt 2, co stanowiło nierozpoznanie zarzutu stanowiącego rażące naruszenie przepisów art. 433 § 1 i 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. mające wpływ na treść orzeczenia;

– podobnie całkowity brak odniesienia się *in concreto* do zarzutu obrońcy podniesionego w apelacji co do dowolnej oceny materiału dowodowego w postaci zeznań pokrzywdzonej A. K., której zeznania stanowiły podstawę przypisania oskarżonej popełnienie czynu z pkt 4 w sytuacji, gdy pokrzywdzona dokonała rozpoznania już po opublikowaniu w tabloidzie wizerunku oskarżonej, a zatem nierozpoznanie zarzutu stanowiące rażące naruszenie przepisów art. 433 § 1 i 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. mające wpływ na treść orzeczenia;

– podobnie całkowity brak odniesienia do zarzutu apelującego podnoszącego przeciwko rozstrzygnięciu Sądu Okręgowego zaniechanie nadania wystarczającego znaczenia okolicznościom, iż czynności okazania w zakresie przypisanego oskarżonej czynu z pkt 4 aktu oskarżenia miały miejsce już po publikacji wizerunku oskarżonej w tabloidzie, a zatem nierozpoznanie zarzutu stanowiące rażące naruszenie przepisów art. 433 § 1 i 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. mające wpływ na treść orzeczenia;

– nadto, przez powierzchowne i lakoniczne odniesienie się do zarzutu apelującego w zakresie przypisania S.Ł. udziału w zorganizowanej grupie przestępczej poprzez jedynie zdawkowe wskazanie, że beczynność przestępcza w pewnym czasokresie nie wyklucza możliwości przypisania oskarżonej przynależności do grupy i jednocześnie całkowite zaniechanie odniesienia się do pozostałych zarzutów obrońcy co do zaistnienia wymaganych elementów zaistnienia i przypisania przynależności do zorganizowanej grupy przestępczej, a podniesionych nie tylko w zarzucie, ale również w uzasadnieniu apelacji w sytuacji, gdy beczynność przestępcza oskarżonej była tylko jednym z elementów argumentacji apelującego w zakresie dowolnego w ocenie obrony przypisania oskarżonej przynależności do grupy przestępczej;

– w konsekwencji powyższych zaniechań pominięcie okoliczności, iż depozycje A. P. złożone bezpośrednio przed Sądem pierwszej instancji nie potwierdzają tego, że S. Ł. brała udział w kradzieży w [...] przy ul. S., jak również pominięcie okoliczności, że świadek A. K. rozpoznała w oskarżonej sprawczynię kradzieży dopiero po opublikowaniu wizerunku S.Ł. w ogólnopolskim tabloidzie, co stanowiło rażące naruszenie prawa w postaci naruszenia dyrektywy bezstronności;

– w dalszej konsekwencji zaakceptowanie dowolnego rozumowania Sądu pierwszej instancji, który z jednej strony uniewinnił oskarżoną od większości zarzucanych jej czynów z uwagi na rodzaj i jakość materiału dowodowego opartego na wątpliwych dowodowo okazaniach z wizerunku, dokonanych bowiem bez wyłączenia sugestii z uwagi na publikację fotografii oskarżonej w tabloidzie, a z drugiej strony przypisał jednak oskarżonej popełnienie dwóch czynów w sytuacji, gdy co do jednego z czynów świadek będący głównym źródłem dowodowym zeznał odmiennie niż w postępowaniu przygotowawczym, a w zakresie drugiego czynu inny świadek pozostający jedynym bezpośrednim źródłem dowodowym nie był wolny od sugestii z uwagi na wskazane wyżej publikacje wizerunku oskarżonej w prasie i w konsekwencji również rażąco dowolne przypisanie oskarżonej udziału w zorganizowanej grupie przestępczej mimo braku jakiegokolwiek zamiaru czy świadomości przynależności do takiej grupy po stronie oskarżonej - co stanowiło rażące naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów;

2. przez zaniechanie przeprowadzenia kontroli odwoławczej w zakresie sprzeczności w sentencji orzeczenia w pkt 4 wyroku Sądu Okręgowego co do wysokości szkody wyrządzonej A.K. w sytuacji, gdy z treści wyroku nie wiadomo, czy szkoda ta wyniosła nie mniej niż 7.350 zł czy też nie mniej niż 6.550 zł, a brak jest również w uzasadnieniu Sądu Okręgowego w zakresie tego czynu wyjaśnienia, jaką wartość i na jakiej podstawie Sąd Okręgowy przyjął za prawdziwe, przy czym Sąd Apelacyjny dostrzegł tę sprzeczność, jednakowoż w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia w sposób dowolny bez żadnego wyjaśnienia przyjął, iż jest to kwota 6.550 zł [s. 2 uzasadnienia] nie zmieniając przy tym treści wyroku Sądu pierwszej instancji.

Natomiast obrońca G.K. w kasacji zarzucił rażące naruszenie prawa , które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. obrazę przepisów postępowania, a to:

1. art. 433 § 2 k.p.k. - poprzez nierozważenie wszystkich wniosków oraz zarzutów podniesionych w apelacji, przede wszystkim całkowite pominięcie w swoich rozważaniach zarzutu dotyczącego nieprawidłowego ustalenia, iż oskarżona nie działała w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, a jedynie w warunkach współsprawstwa i ograniczenie swoich rozważań do jedynie ogólnego, zbiorczego

podsumowania jednego z zarzutów, które postawili wszyscy apelujący, tj. zasadności oceny zeznań świadka A.P., co doprowadziło w konsekwencji do niesłusznego uznania podniesionych w apelacji zarzutów za niezasadne i jednoczesnego naruszenia przez Sąd II instancji także przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k. oraz powielenia przez ten Sąd błędu w ustaleniach faktycznych;

2. art. 457 § 3 k.p.k. - poprzez odniesienie się przez Sąd odwoławczy do zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji art. 7 k.p.k. poprzez oparcie swoich ustaleń w całości na zeznaniach A.P. - ograniczając się zaledwie do ogólnych twierdzeń powielających treść norm prawnych;

3. art. 457 § 3 k.p.k. - poprzez odniesienie się przez Sąd odwoławczy do zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonych wobec G.K. kary i środków karnych - ograniczając się zaledwie do ogólnych twierdzeń powielających treść norm prawnych.

Skarżący się wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonych częściach i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Nie można odmówić słuszności zarzutom rażącego naruszenia przez Sąd odwoławczy dyspozycji art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Co do kasacji obrońcy S.Ł. – wytknięto w niej „całkowity brak odniesienia się” do argumentów, które podawały w wątpliwość udział oskarżonej w czynach z pkt 2 i 4.

Czyn z pkt 2 (XLI, LV aktu oskarżenia) – według ustaleń Sądu Okręgowego, w dniu 21 marca 2011 r. do mieszkania w [...] przy ul. S. 9 weszły: A.P. (współoskarżona a następnie świadek), G. K. („”) i S. Ł. („D.”). Podstawą tych ustaleń były depozycje A.P. (s. 20 - 21, 22 - 26 motywów). Sąd *meriti* z pewnością przeanalizował je wszystkie, jednak w rozważaniach zabrakło ustosunkowania się do zeznań A.P. złożonych na rozprawie w dniu 12 września 2013 r., że do mieszkania weszła z „S. (G. K.). Świadek w tych zeznaniach nie wspomniała o S.Ł.

(k. 5463 – t. XXVIII). Ten brak uzasadnienia uchybiający dyspozycji art. 424 § 2 pkt 1 k.p.k., został podniesiony w apelacji, ale Sąd odwoławczy pozostawił go poza uwagą, skoro w jego uzasadnieniu nie ma śladu reakcji na ten zarzut.

Czyn z pkt 4 (XLVIII a/o) – Sąd I instancji ustalił, że S.Ł. dopuściła się go z A.P. w dniu 11 marca 2011 r. w W. przy ul. O. Pokrzywdzona A. K. w zawiadomieniu o przestępstwie z 14 kwietnia 2011 r. m.in. opisała wygląd sprawczyń (k. 2790 – 2793v – t. XIV). Ponownie stawiała się w komendzie Policji w dniu 30 sierpnia 2011 r. z egzemplarzem dziennika „F.” z 24 sierpnia 2011 r. zawierającego zdjęcia 4 kobiet i wskazała na dwie z nich (k. 2807 – 2809a). W dniu 10 grudnia 2011 r. okazano pokrzywdzonej tablice pogładowe, na których zidentyfikowała S.Ł. i A.P. (k. 2811 – 2819 – t. XV). Mimo, że Sąd Okręgowy wyartykułował powody przypisania S.Ł. sprawstwa tego czynu (s. 28 – 29 uzasadnienia), to pewność jej rozpoznania przez pokrzywdzoną została zakwestionowana odwołaniem się w apelacji do okoliczności, które były w polu uwagi tego Sądu i m.in. zadecydowały o uniewinnieniu oskarżonej od części czynów (zob. s. 20 *in fine*, s. 27 – 28 motywów). Wątpliwości skarżącego zostały wyrażone w zarzucie z pkt 1 lit. a apelacji. Sąd odwoławczy nie ustosunkował się do niego w sposób wymagany przez 457 § 3 k.p.k., co zrodziło uzasadnioną obawę, czy zarzut ten w ogóle był rozważony.

Czyn z pkt 1 (I a/o) – Według Sądu Okręgowego oskarżona dopuściła się go w okresie od 21 marca 2011 r. do 15 kwietnia 2011 r., z tym że w ramach zorganizowanej grupy przestępczej popełniła tylko czyn z pkt 2 w dniu 21 marca 2011 r.

Wywody Sądu I instancji o wypełnieniu przez oskarżoną znamion czynu z art. 258 § 1 k.k. znalazły się na s. 30 – 33 uzasadnienia, przy czym dodatkowo część tych wywodów została poświęcona S.Ł. (s. 33 – 34). Ich poprawność zakwestionowano w zarzucie z pkt 1 lit. d apelacji, rozwiniętym na stronach 5 – 6 jej uzasadnienia. Tylko część zawartych tam argumentów doczekała się odpowiedzi Sądu odwoławczego (s. 12 motywów).

Co do kasacji obrońcy G.K. – główną tezą apelacji, dowodzoną w jej uzasadnieniu, było twierdzenie, że oskarżona nie dopuściła się przestępstwa udziału w zorganizowanej grupie przestępczej oraz, że 13 czynów, do których

ostatecznie przyznała się, nie było popełnionych w ramach tej grupy, co zostało zawarte w opisach tych czynów ich kwalifikacji prawnej i było okolicznością obciążającą, która wpłynęła na wymiar kary (s. 40 uzasadnienia). Sąd odwoławczy w odniesieniu się do zarzutów: obrazy art. 7 k.p.k. i błędu w ustaleniach faktycznych co do tej kluczowej kwestii ograniczył się do odesłania skarżących, a więc i obrońcę G. K., do uzasadnienia Sądu Okręgowego (s. 13 motywów Sądu Apelacyjnego). Doszło przez to do rażącego naruszenia wskazanych w kasacji przepisów, które niewątpliwie mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Oceniając procedowanie Sądu odwoławczego przez pryzmat wywodów obu kasacji dodać należy, co następuje. W apelacjach oskarżonych różnie formułowano i uzasadniano zarzuty obrazy art. 7 k.p.k. Bezpodstawnie zatem Sąd Apelacyjny uznał, że jest uprawniony do „łączonego i sumarycznego” odniesienia się do tych zarzutów (s. 7 uzasadnienia). Taką zbiorczą (i przez to niedopuszczalną) oceną dotknięte są również pozostałe zarzuty – obrazy art. 410 k.p.k., 424 § 1 pkt 1, 2 k.p.k. oraz błędu w ustaleniach faktycznych. Sąd odwoławczy w rozważaniach nawet nie wymienił tych przepisów, co stanowiłoby ślad zastosowania się do dyspozycji art. 433 § 2 k.p.k.

Ma rację ten Sąd mówiąc, choć tylko przy ocenie dowodu z zeznań A.P., że stopień szczegółowości rozważań Sądu odwoławczego uzależniony jest od jakości oceny dokonanej przez Sąd I instancji. Ustosunkowując się wówczas do zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. Sąd odwoławczy zwolniony jest od drobiazgowego (podkr. - SN) odnoszenia się do zarzutów apelacji. Dalej Sąd Apelacyjny również słusznie konstatuje, że „w takim wypadku wystarczające jest wskazanie głównych powodów niepodzielenia zarzutów apelacji (podkr. – SN), a następnie odesłanie do szczegółów uzasadnienia Sądu I instancji” (s. 9 uzasadnienia SA). Więc, już z wywodów Sądu Apelacyjnego wynika (zatem bez potrzeby odesłania do bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego), że należy jednak ustosunkować się do zarzutów apelacji przez wskazanie choćby głównych powodów ich niepodzielenia. W tej sprawie zadanie to zostało dostrzeżone, ale niewykonane. Ten brak wywołuje uzasadnioną wątpliwość, czy zarzuty apelacyjne zostały rzeczywiście rozpoznane,

jak tego wymaga dyspozycja art. 433 § 2 k.p.k., czyniąc zasadnymi zarzuty naruszenia i tego przepisu.

Ustawowe rygory postępowania kasacyjnego wykluczają nie tylko możliwość podnoszenia zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, ale również dopuszczalność własnej (ponownej) oceny dowodów przez Sąd kasacyjny, a w efekcie, czynienia ustaleń przez ten Sąd, nawet gdy materiał dowodowy jest kompletny (nie wymaga uzupełnień). Dlatego Sąd Najwyższy nie jest władny uczynić tego, co obowiązany będzie Sąd odwoławczy przy ponownym rozpoznaniu sprawy, to jest:

1) rozpoznając apelację obrońcy S.Ł., w tym argumenty zawarte w uzasadnieniu:

a) będzie miał w polu uwagi treść i wyniki wszystkich czynności procesowych przeprowadzonych z udziałem A.P., czyli protokoły jej przesłuchań: k. 186/2 (t. I), k. 291 – 2 (t. II), k. 598 (t. III) – protokół wizji lokalnej, ujawniony na k. 7344 (t. XXXVIII), k. 5463 (t. XXVIII), k. 5523v (t. XXVIII) – 5524v, k. 5543v – 4 (t. XXVIII) oraz ujawnione tam karty, k. 7235v (t. XXXVII) i dokona kompleksowej ich oceny, a zatem nie tylko zeznań wskazanych w apelacji (cz. 2),

b) rozważy fakty wynikające z okoliczności ujawnionych przez A. K. - k. 2790 – 3 (t. XIV), k. 2807 – 8 (t. XV), k. 2811 – 2 (t. XV) w zw. z k. 2815 – 6 i 2818 – 9 (t. XV), k. 5345v – 6v (t. XXVIII), m.in. tę, że w zawiadomieniu opisała wygląd sprawczyń, cechy wyglądu kobiet z „F.” i z tablic poglądowych, a nadto miejsce ujawnienia rzeczy z kradzieży (k. 153), ewentualnie precyzyjnie określi wartość mienia A. K. (cz. 4),

c) da wyraz rozpoznaniu zarzutu i argumentacji apelacji dotyczącej czynu z art. 258 § 1 k.k.,

2) rozpoznając apelację obrońcy G.K.:

a) ustrzeże się uchybień wytkniętych w treść zarzutów i ich uzasadnieniu,

b) rozważy, czy czyn przypisany w pkt 16 części dyspozytywnej wyroku (kradzież kwoty 300 zł w marcu 2011 r. w [...]) powinien być oceniony tak, jak czyn z pkt 13, z analogicznymi skutkami procesowymi,

c) będzie miał na względzie dostosowanie wymiaru kary za ciąg przestępstw do ich ilości (jak w uchylonym wyroku),

3) czytelnie (bez zbiorczego odnoszenia się) odpowie na zarzuty obu apelacji.

kc